

NAJNOWSZE WYDAWNICTWA Z ZAKRESU HISTORII ŚLĄSKA¹

oprac. Wojciech Mrozowicz
Instytut Historyczny Uniwersytetu Wrocławskiego
ORCID: [0000-0002-4407-0698](https://orcid.org/0000-0002-4407-0698)

Auf historischer Spurensuche im Bobertal. 2015/2016. Aktuelle Forschungsergebnisse von und für Regionalforscher, Ortschronisten, Genealogen und Historiker im niederschlesischen Riesengebirge, Hrsg. Jürgen Schwanitz, Würzburg: Stiftung Kulturwerk Schlesien, 2018 (Einzelschriften des Vereins für Geschichte Schlesiens, 6), ss. 811–1187, ill.

Bachowska Monika, *Henryk Pobożny. Książę męczennik*, Kraków: Wydawnictwo Espe, 2018, ss. 118.

Bedeker. *Muzeum Śląskie w Katowicach. Ekspozycje stałe*, red. Elżbieta Spadzińska-Żak, Bernardeta Stalmach, Katarzyna Bizacka, Katowice: Muzeum Śląskie, 2018, ss. 331, ill.

Biblioteka Uniwersytetu Śląskiego w pięćdziesięciolecie istnienia, red. Maria Kycler, Dariusz Pawelec, Bogumiła Warzachowska, Katowice–Sosnowiec: Biblioteka Uniwersytetu Śląskiego, Oficyna Wydawnicza Waclaw Walasek, 2018 (Biblioteka Otwarta), ss. 415, ill.

Bimler-Mackiewicz Elżbieta, *Weksylia cechowe w zbiorach Działu Historii Rzemiosła Muzeum w Rybniku*, Rybnik: Muzeum, 2018 (Zeszyty Rybnickie. Katalog Zbiorów, 26), ss. 226, ill.

Bliska historia. O badaniach historii lokalnej i regionalnej, red. Przemysław Wieszewski, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, 2018 (Historia w Działaniu), ss. 272, ill.

¹ Asterskiem (*) wskazano pozycje złożone w Redakcji przez wydawców bądź autorów, natomiast literką R – pozycje zarezerwowane do zrecenzowania na łamach „Sobótki”.

- Brandt-Golecka Barbara, Broczek Tomasz, Langner-Matuszczyk Hanna, *Aby pamięć przetrwała. Pracownicy i studenci Politechniki Wrocławskiej, którzy przeszli przez niemieckie obozy koncentracyjne i zagłady 1939–1945*, Wrocław: Oficyna Wydawnicza Politechniki Wrocławskiej, 2018, ss. 528, ill.
- Cieszyńscy żołnierze niepodległości*, oprac. Wojciech Świąt, Cieszyn: Książnica Cieszyńska, 2018, ss. 160, ill.
- The correspondence of John of Capistrano*, vol. 1: *Letters related to the history of Poland and Silesia (1451–1456)*, ed. Paweł Kras, Halina Manikowska, Marcin Starzyński, Anna Zajchowska-Bołtomiuk, translated into English by Stephen Rowell, Warsaw–Lublin: Tadeusz Manteuffel Institute of History. Polish Academy of Science, Wydawnictwo KUL, 2018, ss. 325.
- Czapliński Konrad Kazimierz, *Praga – Dolny Śląsk. Na szlaku świętego Wojciecha*, wyd. 2 poszerzone, Wrocław–Nowa Ruda: Ośrodek Kultury i Sztuki, Stowarzyszenie Komitet Obywatelski Ziemi Kłodzkiej, 2018, ss. 319, ill.
- Czechowicz Bogusław, *Idea i państwo. Korona Królestwa Czech w latach 1457–1547*, t. 4: *Król i stany*, cz. 1: *Siła słabości? Długie późne rządy Władysława II*, Wrocław: Quaestio, 2018, ss. 299, ill.
- Do nich przyszła Polska*, wybór i oprac. Alicja Zawisza, wyd. 2, red. Joanna Nowosielska-Sobel, wstęp Teresa Kulak, Wrocław: Ośrodek „Pamięć i Przyszłość”, 2018, ss. 443.
- Dobkiewicz Andrzej, Nowotny Sobiesław, *Ząbkowice Śląskie na dawnych pocztówkach*, t. 1–2: *Z kolekcji Stanisława Ignaciuka / Frankenstein in alten Ansichtskarten*, Bd. 1–2: *Aus der Sammlung von Stanisław Ignaciuk*, Świdnica–Piaseczno: Wydawnictwo Errata – Kubara Lamina S.A., 2018, ss. 152, ill.
- Filmowe przestrzenie Górnego Śląska. Z dziejów X muzy na Górnym Śląsku*, red. Andrzej Gwóźdź, Katowice: Regionalny Instytut Kultury, 2018, ss. 360, ill.
- Gowarzewski Andrzej, *Górnik Zabrze. Dzieje legendy 1948–2018*, dokumentacja Bożena Lidia Szmel, Katowice: Wydawnictwo GiA, 2018, ss. 312, ill.
- Gorecki Wilhelm, *Rozwój przemysłu na Górnym Śląsku w XVIII i XIX wieku*, wyd. 2 rozszerzone, Kotórz Mały: Silesia Progress, 2018 (Canon Silesiae. Śląskie Dzieje, 5A), ss. 276, ill.

- Górecki Piotr, „*Matka kościołów zabrzańskich*”. *Historia parafii św. Andrzeja Apostoła w Zabrzu 1354–2018*, Zabrze: Rzymskokatolicka Parafia Św. Andrzeja Apostoła w Zabrzu, 2018, ss. 433, ill.
- Herzig Arno, *900 Jahre jüdisches Leben in Schlesien*, Görlitz: Senfkorn, 2018, ss. 232, ill.
- Historia Gminy Wyznaniowej Żydowskiej w Katowicach 1993–2018*, Katowice: Thesaurus Silesiae – Skarb Śląski, 2017, ss. 179, ill.
- Jaworski Wojciech, „*Odra płynie przez Śląsk...*” (*materiały do bibliografii*), współpraca Małgorzata Czech, Elżbieta Makuch, Katowice: Biblioteka Śląska, 2018, ss. 152.
- Jeżewski Paweł, *Nowa Ruda w okresie II wojny światowej*, Nowa Ruda: F.H.U. „Beata”, 2018, ss. 120, ill.
- Kaganiec Małgorzata, *Echa obrony Kresów południowo-wschodnich w latach 1918–1920 w prasie górnośląskiej*, Bytom: Urząd Miejski, 2018, ss. 48, ill.
- Karch Brendan, *Nation and loyalty in a German-Polish borderland. Upper Silesia 1848–1960*, Cambridge: Cambridge University Press, 2018 (Publications of the German Historical Institute), ss. XV, 331.
- Kawski Tomasz, *Niepodległa Polska. 100. rocznica odzyskania niepodległości 1918–2018. Śląskie*, Bydgoszcz: Negatyw, 2018, ss. 128, ill.
- Kempa Wojciech, *Okręg Śląski Armii Krajowej*, t. 5, Siemianowice Śląskie: Śląskie Centrum Kultury, 2018, ss. 435.
- Korfanty i inni... Rok 1918 na Górnym Śląsku*, red. Jerzy Myszor przy współpracy Henryka Olszara, Katowice: Księgarnia św. Jacka, 2018, ss. 294, ill.
- Łaborewicz Ivo, Szajda Marek, *Wielka wojna w cieniu Karkonoszy. Niemieckie i polskie miejsca pamięci w regionie jeleniogórskim z perspektywy minionego stulecia 1914–1918*, Jelenia Góra: Towarzystwo Przyjaciół Jeleniej Góry, 2018 (Miscellanea Jeleniogórskie, 3), ss. 154, ill.
- Marszałek Konstanty Wolny 1877–1940. Praca zbiorowa*, red. Małgorzata Myśliwiec oraz Janina Kwaśny i Konstanty Marian Wolny, Świętochłowice: Muzeum Powstań Śląskich, 2018, ss. 291, ill.
- Matuschek Herbert, *Der junge Eichendorff in der oberschlesischen Sprachlandschaft. Eine Analyse seiner Tagebücher unter kulturgeschichtlichen und*

- landeskundlichen Aspekten mit weiterführenden Anhängen*, Mainz: Selbstverlag Herbert Matuschek, 2018, ss. 410, ill.
- Matusek Beata, *Edukacja dorosłych na Górnym Śląsku od Wiosny Ludów do wybuchu I wojny światowej, cz. 1: Sytuacja polityczna Górnego Śląska, prekursorzy pracy oświatowej, kierunki rozwoju edukacji dorosłych (1848–1914)*, Sosnowiec: Oficyna Wydawnicza „Humanitas”, 2018, ss. 127.
- Matuszek Elżbieta, *Akt pamiątkowy objęcia Górnego Śląska przez Rząd Rzeczypospolitej Polskiej [1922]. Dzieje jednego dokumentu*, Katowice: Archiwum Państwowe, 2018, ss. 63, ill.
- Migracje. Sztuka późnogotycka na Śląsku* [katalog wystawy], red. Agnieszka Pała, Wrocław: Muzeum Narodowe, 2018, ss. 319, ill.
- Modlińska-Piekarz Angelika, *Łacińska poezja biblijna na Śląsku w XVI i XVII wieku*, Lublin: Wydawnictwo KUL, 2018, ss. 800, ill.
- Na ratunek katedrze. Historia ocalenia od ruiny, 2*, Świdnica: Stowarzyszenie Rewaloryzacji i Konserwacji Zabytków Architektury Miasta Świdnicy, 2018, ss. 56, ill.
- Nie tylko książki. Ossolińskie kolekcje i ich opiekunowie*, red. Mariusz Dworatschek, Wrocław: Wydawnictwo Ossolineum, 2018 (Osso Wczoraj i Dziś), ss. 454, ill.
- Nowosielska-Sobel Joanna, Wiszewski Przemysław, *Nad rzeką, wśród wzgórz. Dzieje gminy Żukowice*, współpraca Grzegorz Strauchold, Wrocław: Wydawnictwo eBooki.com.pl, 2018 (Historia Obok. Studia z Dziejów Lokalnych, 7), ss. 422, ill.
- Odchody a návraty. Vzpomínky účastníků zahraničního protinacistického odboje ze Slezska a Ostravska*, ed. Ondřej Kolář, Kamila Poláková, Opava: Slezské zemské muzeum, 2018 (Osobnosti Slezska, 2), ss. 161, ill.
- Odra – rzeka wspomnień i wyzwień, cz. 1: Ocalone dla przyszłości – odrzańska droga wodna. Studia i materiały*, red. Mirosław Lenart, Aleksandra Starczewska-Wojnar, Opole: Archiwum Państwowe, 2018 (Archiwalne Źródła Tożsamości, 2), ss. 103, ill.
- Oniszczyk-Awiżeń Krystyna, *O dawnym hrabstwie kłodzkim i zasłużonym historyku Josephie Köglerze*, Kłodzko–Szczytna: Oficyna Wydawnicza „Brama”, 2018 (Biblioteka Regionalna. Biografie, 3), ss. 124, ill.

- Orbis Wratislaviae. *Wrocław w relacjach dawnych i współczesnych*, wybór i oprac. Krzysztof Ruchniewicz, Marek Zybura, Wrocław: Wydawnictwo Via Nova, 2018, ss. 303, ill.
- Pamięć o szkole i mieście. Wspomnienia niemieckich i polskich uczniów jeleniogórskich szkół średnich*, red. Mateusz J. Hartwich, Marek Szajda oraz Paul Gerhard Eberlein, Sławomir Podolak, Jelenia Góra: Towarzystwo Przyjaciół Jeleniej Góry, 2018 (Miscellanea Jeleniogórskie, 2), ss. 145, ill.
- Pałała Agnieszka, *Pod znakiem świętego Sebalda. Rola Norymbergi w kształtowaniu późnogotyckiego malarstwa tablicowego na Śląsku*, Wrocław: Via Nova, 2017, ss. 352, ill.
- Piecha-van Schagen Beata, *Kult świętej Barbary wśród górników kopalń węgla kamiennego na Górnym Śląsku w XIX i XX wieku*, t. 1, Zabrze: Muzeum Górnictwa Węglowego, 2018, ss. 764, ill.
- Pierzak Jacek, Obtulowicz Łukasz, Głęb Henryk, Wróbel Jarosław, *Odrzuceni przez społeczeństwo. Cmentarz z końca XV / 1. połowy XVI wieku odkryty przy ul. Dworcowej w Gliwicach*, red. Grzegorz Krawczyk, Monika Michnik, Gliwice: Muzeum w Gliwicach, 2018 (Muzeum w Gliwicach. Seria Monograficzna, 24), ss. 144, ill.
- Piwowarski Przemysław, Mielczarek Krzysztof, Osowski Radosław, Smakowska Agnieszka, *70 lat dumnej historii 1947/2017. WKS Śląsk Wrocław. Wielka księga piłkarska*, Wrocław: Stowarzyszenie Wielki Śląsk, 2018, ss. 700, ill.
- Reformacja z perspektywy Bielska i Białej*, red. Aleksandra E. Banot, Ewelina Gajewska, Tomasz Markiewka, Bielsko-Biała: Wydział Kultury i Sztuki Urzędu Miejskiego, 2018, ss. 232, ill.
- Rytm rozwoju miasta na kulturowym pograniczu. Studium strefy placu Nowy Targ we Wrocławiu*, cz. 1–2, red. Jerzy Piekalski, Krzysztof Wachowski, Wrocław: Uniwersytet Wrocławski. Instytut Archeologii, 2018 (Wratislavia Antiqua, 23), ss. 550, 551–1216, ill.
- Skarb Średzki. Trzydziestolecie odkrycia*, red. Jacek Witecki, Wrocław: Muzeum Narodowe, 2018, ss. 303, ill.
- Studien zur Stadtchronistik (1400–1580). Bremen und Hamburg, Oberlausitz und Niederlausitz, Brandenburg und Böhmen, Sachsen und Schlesien*, Hrsg. Lars-Arne Dannenberg, Mario Müller, Hildesheim: Olms, 2018, ss. 559, ill.

- Ślósorz Jan, *Comes Silesiae – palatyn Piotr Włost*, Katowice: P.H. Horyzont, 2018, ss. 175, ill.
- Światała-Trybek Dorota, Przymuszała Lidia, *Dobry żur; kiej w nim szczur. Dziedzictwo kulinarne Śląska w tekstach kultury*, Opole: Uniwersytet Opolski, 2018 (Studia i Monografie, 558), ss. 303, ill.
- Tracz Bogusław, *Gliwice. Biografia miasta*, Gliwice: Muzeum w Gliwicach, 2018, ss. 591, ill. [*], R]
- Ubezpieczenia społeczne na Górnym Śląsku 1922–2017*, red. Wiesław Koczur, Zofia Muczko, Chorzów–Warszawa: Zakład Ubezpieczeń Społecznych, 2018, ss. 171, ill.
- Das (un)sichtbare Erbe. Gedanken über den Kreisauer Kreis*, Hrsg. Tomasz Skonieczny, Joanna Rosik, Piotr Nowak, Wrocław–Krzyżowa: Stiftung Kreisau für das Europäische Verständnis, 2018, ss. 164.
- Węgiel, polityka, stal, ludzie... Studia z dziejów kolei na Śląsku*, red. Michał Kapias, Dawid Keller, Rybnik: Muzeum, 2018 (Zeszyty Rybnickie, 25), ss. 627, ill.
- Wokół dziejów miasta II. 160. rocznica wielkiego pożaru miasta Ząbkowice Śląskie (1858–2018)*, red. Kamil Pawłowski, Ząbkowice Śląskie: Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy im. Księżki Henrykowskiej, 2018, ss. 125, ill.
- Wrocław, Śląsk, Polska – pomiędzy Zachodem a Wschodem. Księga dedykowana prof. Grzegorzowi Straucholdowi w 60. rocznicę urodzin*, red. Wojciech Kucharski, Joanna Nowosielska-Sobel, Wrocław: Ośrodek „Pamięć i Przyszłość”, 2018 (Spotkania Dolnośląskie Nowe, 2), ss. 504, ill.